

Zápisnica z 59. zasadnutia Výboru pre makroekonomické prognózy

59. zasadnutie Výboru pre makroekonomické prognózy sa konalo dňa 17.3.2022 vo forme online stretnutia.

Rokovania sa zúčastnili:

Stáli členovia výboru – Juraj Valachy, Danial Dujava (IFP MFSR, zastupuje Branislava Žúdelu); Ján Beka (NBS); Matej Horňák, Mária Valachyová (Slovenská Sporiteľňa); Boris Fojtík (Tatra Banka), Michal Lehuta (VÚB), Ľubomír Koršňák (UniCredit), Ján Haluška (Infostat), Pavol Kárász (SAV), Alexander Karšay a Lucia Šrámková (RRZ) a zástupcovia so štatútom pozorovateľa (NKÚ).

Program:

- Prezentácia prognózy
 - Diskusia k prognóze a k otvoreným otázkam
 - Záver a zhrnutie
-

Prezentácia prognózy

Riaditeľ IFP Juraj Valachy otvoril 59. zasadnutie Výboru pre makroekonomické prognózovanie a prezentoval aktuálnu makroekonomickú prognózu IFP. Prognóza reagovala hlavne na makroekonomické vplyvy vojenského konfliktu na Ukrajine na slovenskú ekonomiku. Na záver prezentácie vyzval RIFP členov Výboru k vyjadreniu sa k prognóze MFSR a k otázkam na diskusiu:

- Ako uvažujete o vplyve konfliktu na slovenskú ekonomiku ?
- Aký je potenciál trhu práce absorbovať zvýšenú migráciu z Ukrajiny ?

Výboru pre makroekonomické prognózy sa zúčastnil aj štátny tajomník Ministerstva financií SR Ľuboš Jančík, ktorý spomenul zavedenie výdavkových stropov a reagoval na poznámky RRZ týkajúce sa zmeny alokácie v Pláne obnovy a odolnosti (POO). Taktiež spomenul, že bude existovať možnosť použiť doteraz nevyužitú prostriedky z EÚ fondov na financovanie potrieb štátu vzniknuté z dôvodu migračnej krízy na Ukrajine. K tejto téme sa vyjadril aj zástupca RRZ, ktorý tvrdil, že ak dôjde ku zmene alokácie EŠIF, tento fakt by sa mal pretaviť aj do úpravy budúcich prognóz. V kontexte výdavkových limitov spomenul, že dôležitosť prognóz narastie a malo by sa uvažovať nad objektivizáciou ich hodnotenia.

Názory členov výboru:

Infostat

Zástupca Infostatu zdôraznil, že pripravili aktualizáciu prognózy iba na rok 2022. S predpokladaným vývojom ekonomiky a HDP sú na aktuálny rok v zhode s prognózou IFP. Nasledujúce roky však v prognóze IFP považovali za optimistické. Na otázku týkajúcu sa vplyvu migrácie zdôraznil, že je to veľmi ťažké momentálne kvantifikovať. Zahraniční pracovníci sa pravdepodobne ani neobjavia v štatistikách VZPS.

Zástupca Infostatu predbežne hodnotil prognózu ako **realistickú** pre rok 2022 a **optimistickú** pre nasledujúce roky.

SAV

SAV sa vo svojej prognóze hlavne zameralo na cenové šoky a vojnový konflikt na Ukrajine. K otázke sa snažili pristúpiť cez analýzy historických vplyvov ropných šokov na rôzne ekonomické systémy. Na otázku migrácie zástupca SAV odpovedal, že prílev nových pracovníkov vyrieši iba zlomok problémov na slovenskom trhu práce a naďalej na ňom budú pretrvávať štrukturálne problémy.

Zástupca SAV predbežne hodnotil prognózu ako **realistickú**.

NBS

NBS ešte nemala pripravenú finálnu verziu svojej prognózy. Na základe pracovnej verzie však uviedli, že IFP má najmä na roky 2023-2025 optimistické predpoklady. Spotrebiteľskú infláciu bude NBS kvôli cenám energií revidovať smerom nahor a pravdepodobne bude odhad vyšší v porovnaní s IFP. NBS vo svojej prognóze analyzovala väčší počet kanálov, cez ktoré môže byť slovenská ekonomika ovplyvnená vojenským konfliktom.

K otázke migrácie NBS odhaduje, že sa na slovenský trh práce dostane 5 až 20 tis. cudzincov, no tým sa len uzavrie medzera chýbajúcich zahraničných pracovníkov v porovnaní s obdobím pred pandémiou.

Prognózu na rok 2022 NBS predbežne považuje za **realistickú**. Rok 2023 považuje za **optimistický**.

Tatrabanka, Fojtík

Zástupca Tatra Banky uviedol, že ich prognóza je pesimistickejšia hlavne z dôvodu, že vonkajšie ekonomické faktory budú ťahať výkon slovenskej ekonomiky výrazne nadol. Jeden z ich scenárov hovorí aj o možnej recesii na konci roka 2022. Slabší vývoj HDP očakávajú aj v roku 2023. Odhad inflácie však majú na rok 2022 miernejší, ale podobne ako IFP, očakávajú pokles reálnych miezd v tomto roku.

K otázke migrácie sa zástupca TB nevedel vyjadriť a zdôraznil, že je potrebné počkať na viac údajov.

Zástupca Tatrabanky predbežne hodnotil prognózu na rok 2022 ako **realistickú**.

VÚB

Zástupca VÚB zdôraznil, že by prognóza IFP nemala dávať dôraz iba na obchodné kanály, cez ktoré má konflikt ovplyvniť slovenskú ekonomiku. Uviedol, že je možné, že konflikt a sankcie budú trvať dlhšie ako sa predpokladá, čo predstavuje negatívne riziko pre prognózu IFP.

K otázke vplyvu migrácie na trh práce sa vyjadril podobne ako zástupca TB.

Zástupca VÚB predbežne hodnotil prognózu ako **optimistickú**.

RRZ

RRZ modelovalo vplyv vojenského konfliktu cez štyri hlavné kanály - zahraničný dopyt, dodávateľské reťazce v priemysle, vplyv migrácie a ceny energií/komodít. Externé predpoklady o dĺžke konfliktu vidia pesimistickejšie, a preto uvažujú so slabším rastom HDP a exportom aj v roku 2023. Nepredpokladajú však, že by mali byť v roku 2022 výrazne prerušené dodávky ropy a zemného plynu. Odhad inflácie majú veľmi podobne ako IFP. RRZ upozornilo na dátové nezrovnalosti za čerpanie fondov EÚ za rok 2021 a za negatívne riziko považuje možné zmeny vo financovaní POO z dôvodu slabej pripravenosti niektorých reforiem a investícií.

K otázke migrácie RRZ vypracovala vlastný odhad, kde uvažuje, že na slovenský trh práce pribudne asi 17 tis. zahraničných pracovníkov.

RRZ uviedlo, že schválením výdavkových limitov sa ešte viac zvyšuje dôležitosť Výboru pre makroekonomické prognózy (VpMP) poskytovať čo najrealistickejšie prognózy v danom momente. V tej súvislosti je potrebné vo väčšej miere objektivizovať spôsob, akým jednotliví členovia VpMP dospejú k posúdeniu prognózy predloženej IFP MFSR. Ako príklad bol uvedený Výbor pre daňové prognózy (VpDP), kde je numerické pravidlo, pričom váhy jednotlivých rokov sa menia v závislosti od termínu konania VpDP. V prípade makroekonomických prognóz je to zrejme zložitejšie, ale nastavenie rámcových pravidiel alebo súhrnného indikátora by pomohlo viesť k vyššej transparentnosti a menej subjektívnemu výslednému hodnoteniu jednotlivých členov VpMP. Možnosťou by mohlo byť vypracovať nový širší indikátor daňových základni, kde budú zapracované aj nedaňové príjmy. Rovnako však z pohľadu výdavkových limitov je dôležitý vplyv ekonomického vývoja na výdavky rozpočtu, a teda výsledný indikátor by mal brať do úvahy najdôležitejšie makroekonomické veličiny z pohľadu vplyvu na deficit verejnej správy. RRZ očakáva, že by mala prebehnúť na túto tému diskusia tak, aby do konca roka 2022 boli prijaté zmeny v štatúte.

Zástupkyňa RRZ hodnotila prognózu ako **optimistickú** (najmä však rok 2023).

SLSP

SLSP sa orientovalo na krátkodobú prognózu (1-3 mesiace). Ako hlavný kanál poklesu tempa rastu HDP uviedli cenové šoky a vysokú infláciu. Prognózu zamestnanosti a miezd majú veľmi podobne ako IFP. Ak by konflikt trval dlhšie ako sa očakávalo, tak odhad SLSP by bol podobný pesimistickému (alternatívnemu) scenáru IFP.

Zástupkyňa SLSP hodnotila prognózu ako **realistickú**.

UniCredit

UniCredit uvažuje s podobnou prognózou ako IFP, aj keď s pozitívnymi vplyvmi stimulov z POO uvažujú až od roka 2023. Riziká prognózy podľa UniCredit pochádzajú z problémov v dodávateľských reťazcoch, ale priemyselná výroba si bude vedieť nájsť alternatívne exportné trhy v nasledujúcom roku. Sekundárne efekty na cenový vývoj však môžu byť podľa UniCredit silnejšie, čo môže spôsobiť vyššiu ako očakávanú infláciu na najbližšie roky.

Efekt migrácie na európske trhy práce môže byť prospešný, keďže mnoho východoeurópskych ekonomík zažívalo pred krízou akútne nedostatky pracovných síl.

Zástupca UniCredit hodnotí prognózu priebežne ako **realistickú**.

ČSOB

Zástupca ČSOB sa výboru nezúčastnil.